

Nuna tamakkerlugu ilinniartunut ineqarfinni tamarmiusuni killif-
fik kiisalu
siunissami pisariaqartitsinermik ilinniarfiit naliliinerat

*Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfimmit kiisalu Inuussutissarsior-
nermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinullu ilinniarfinnut Aqutsisoqarfimmit
suliarineqartoq*

April 2008

Imai

1. Aallaqqaasiut.....	3
2. Eqikkaaneq	4
3. Illoqarfikkuutaartumik ilinniartunut ineqarfitsigut piginnaasaq pisariaqartitsinerlu	8
3.1. Nuuk.....	8
3.2. Qaqortoq.....	9
3.3. Aasiaat.....	11
3.4. Sisimiut	12
3.5. Ilulissat	13
3.6. Maniitsoq	14
3.7. Paamiut.....	15
3.8. Narsaq	15
3.9. Illoqarfiit allat	16
4. Suliffimmik sungiusarfissat	16

1. Aallaqqaasiut

Nunatsinni ilinniartunut ineqarfinnik amigaateqarneq siunissami ilinniartut qinnuteqarnerannut aamma ilinniartut taamaatiinnartartunut ajortumik sunniuteqarsinnaammat, ajornartorsiutip qanoq annertutigineranik naliliinissaq pingaaruteqarpoq. Immikkut ittumik ilinniartitaanikkut suliniuteqartoqarnissaanut aqutsisut taamaattumik Nunatsinni ilinniartunut ineqarfinni inissisimaneq pillugu ataatsimut naliliisoqarnissaa aalajangersimavaat. Misissuineq Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinullu ilinniartitaanernut Naalakkersuisoqarfimmit Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu ingerlanneqarpoq.

Misissuineq ilinniartunut ineqarfiit pillugit naalakkersuisut 2006-imi immikkoortumut pilersaarutaanik aallaaveqarpoq. Paasissutissani paasissutissat kingulliit ilanngunneqartarsimanginneri pissutigalugit ilinniarfeqarfinni attuumassuteqartunit tamaniit paasissutissat katersorneqarsimapput. Misissuinermi piffissaq 2007-2010 sammineqarpoq.

Ilinniarfeqarfinnut, kommuninut aamma Piareersarfinnut apeqqutigineqarsimapput ilinniartunut ineqarfiit amerlassusii, tassunga ilanngullugu namminersortuni illusimatitsisarneq qanoq annertutigisumik atorneqarnersoq.

Ilinniartunut ineqarfinni inissat amerlanerni ima killeqartigaq inunnut illoqarfinnit allaniit nuuttunut inissanik taamaallaat neqeroortoqarsinnaasarluni, taamaalillunilu nammineq ilaquttaminni najugaqarnissamut periarfissaqanngitsunut. Ilinniartunut ineqarfinni aqutsinerit amerlanerit ilinniartut tikittut salliuinneqartarnerannik aaqqissuussisimapput. Tamanna isumaqarpoq ilinniartut ilinniarfiup sumiiffiani illoqarfimmeersut aatsaat inissaqartinneqarunik ilinniartunut ineqqamik neqeroorfigineqarsinnaasut, inissarlu avataanit tikittumit atorneqartussanngorpat nuuttariaqarsinnaallutik.

Misissuinermi taamaattumik illoqarfimmi alliarforfigisaminni ilinniartut qassit ilinniartuunersut aamma ilinniartunut ineqqamik neqeroorfigineqartut nalilersorneqartarput. Aamma immersugassat atorlugit apersuinermi ilinniarfiit ataasiakkaat nammineq isumartik malillugu ukiuni aggersuni ingerlatsinerminni ilinniartunut ineqarfinnik qanoq amerlatigusunik pisariaqartitsisoqarumaarnersoq nalilersuinissamut periarfissinneqartarput.

Tiguisinnaassutsimik naatsorsuineq manna kapitalimik eqikkaaffiusumik aallarnerneqarpoq. Tamatuma kingorna ilinniartunut ineqarfinni pisinnaasaqarneq kiisalu illoqarfinni ataasiakkaani tamani atorfissaqartitsineq misissorneqarput. Illoqarfiit iluamik ilinniarfeqanngitsut ataatsimoortillugit immikkoortumi katersorneqarput. Naggataatigut suliffimmik sungiusarfiup nalaani ilinniartunut ineqarnikkut amigaataasunut tunngasoq ajornartorsiut naatsumik tikillatsiarneqarpoq.

2. Eqikkaaneq

2007-ip qiteqqunnerani sinerissami agguarsimasunik illoqarfinni ilinniarfeqarfiusuni anginerni ilinniartunut ineqarfiit katillugit 1506-iupput (tabel 1-imi ataaniittumi aamma Narsaq ilaavoq). Illoqarfinnit ilinniarfeqarfiusunit anginerniit ilinniartunut ineqarfinnit annerusumik minnerusumilluunniit pisariaqartitsinerulerneq nalunaarutigineqarpoq. Pisariaqartitsinerulerneq atuartut ilinniarfimmii-nerinut atatillugit isigineqassaaq. Illoqarfiup angerlarsimaffigisap avataani suliffimmik sungiusarfimmi ilinniartut ininik neqeroorfigineqassappata sumiiffinni suliffimmik amerlanerpaanik sungiusarfiusuni annertunerusumik pisariaqartitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqassaaq.

Pisariaqartitsineruneq alla ilinniartut angerlarsimaffimmi najugaqartut maannakkut aqqissuussineq atorlugu ilinniartunut illoqarfimmiit allaneersut assigalugit ilinniartunut ineqarfimmik neqeroorfigineqarsinnaanngillat. Taamatut periarfissaqalernissamut ammaassisoqassappat illoqarfinni ilinniarfeqarfiusuni annertunerusumik pisariaqartitsisoqalernissaa aamma naatsorsuutigisariaqarpoq.

Tabel 1 Illoqarfinni ilinniarfeqarfiusuni maannakkut siunissamilu politikikkut akuerisaasunik ilinniartunut ineqarfiit

ILLOQARFIK	2007	2008	2009	2010
Nuuk *	580	615	615	629
Qaqortoq	242	254	244	252
Aasiaat	204	201	241	241
Sisimiut	335	335	335	335
Ilulissat	145	145	145	145
Narsaq	69	69	69	69
Katillugit	1.575	1.619	1.649	1.671

- KAF naapertorlugu, tassa ilinniarfiit atuarfiillu ataasiakkaat Nuummiittut aperineqarsimanngillat

Nuummi ilinniartunut ineqarfinni annertuumik inissaqaraluartoq ulaperuttulernerup nalaani ilinniartunut ineqarfinni amigaateqartoqartarpoq, piffissanili allani init ilai atorneqartaratik. Init atorneqanngitsut ilinniartunut Nuummi angerlarsimaffeqartunut utaqqiisaasumik attartortinneqartarput. Taakku ikitsuinnaasarpur taamaalillunilu Nuummi angerlarsimaffimmini najugaqartunik ilinniar- torpassuaqarpoq ilinniartunut ineqarfinni ineqarusuttunik.

KAF ilisimatitsivoq ilinniartunut meeralinnut inissianik pingasunik initalinnik qulinik immikkut pisariaqartitsisoqartoq aamma GU kiisalu Piareersarfik ilisimatitsipputtaaq inissanik qulinik aamma arfineq marlunnik annertunerusumik pisariaqartitsillutik.

Allamik ajornartorsiuteqalersimasuunngikkaluarpat taamaalilluni annertuumik pisariaqartitsineru- soqalissanngikkaluarpoq. Tassani pineqarpoq Nuummi suliffimmik sungiusarfissat atorneqanngit- sorpassuit, suliffimmik sungiusartussanut illoqarfinnit allaneersunut ilinniartunut ineqarfissanik neqerooruteqarnikkut qularnanngitsumik pilersinneqarsinnaagaluartut. Ullumikkut Nuummi sulif- finnik sungiusarfissanik akuerisanik 701-nik peqarpoq, taakkunanga 344-it 2007-mi oktoberi- mi/novemberimi taamaallaat atorneqarput, kapitali 4 naap.

Qaqortumi ilinniarfeqarfiit meeqqat atuarfianni anisussat marloriaammik amerlaneruneri pissutigalugit 2008-mi pinartumik ajornartorsiuteqarput. Pilersaarutaasimavoq Sulisartut Højskoliani ilin- niartunut ineqarfinnik 40-nik attartortoqassasoq, taakkuli efterskolertussanut atorneqartussaammata

ilinniartunut ineeqqanik 40-nik ilinniarfiit amigaateqarput. Ajornartorsiut taanna pinartoq Namminersornerullutik Oqartussanit aaqqiiffiginiarneqarpoq, utaqqiisaasumik inissiat "containerit" atornerqarnimata, taakkulu tamatuma kingorna sumiiffinni allani atornerqarsinaassallutik, soorlu maannakkut ilinniartunut ineqarfiusut iluarsaanneqarnerinut atatillugu imaluunniit aatsitassarsiornermi.

Qaortumi maannakkut inissaqarneq ilinniartunut ineqarfinnik pisariaqartitsinermit matussusiiisinaasimanngilaq, soorlu tamanna immikkoortoq 3.2-mi takuneqarsinnaasoq, tassa NI ilinniartunut ineqarfinnik pisariaqartitsinertik attartugaqarnikkut matussuserniarsimammagu. NI taamaalilluni ilisimatitsisimavoq ineeqqanik 50-120-it akornanni pinartumik annertunerusumik pisariaqartitsilluni. Meeqqat aturfiani anisussat marloriaammik amerlanerunerinut pisariaqartitsineq matussuserniarlugu ineeqqat 120-it ilutigisaanillu attartortukkat akisuut atorunnaarsinneqarlutik.

Aasianni GU ineeqqanik attartortukkaminut aniniarluni ineeqqanik 16-inik pisariaqartitsivoq, ilutigisaanillu inooqatigiinnermi naleqquttutut ingerlanatik.

Sisimiuni Sanaartornermut Ilinniarfimmi ilinniarfiup pisortaa naliliisimavoq siunissami ineeqqanik 90-inik suli pisariaqartitsisoqassasoq, tassa siunissami ilinniarfiup ingerlataqarnermigut malunnaatilimmik annertusinissai naatsorsuutigineqarmat. Ilinniartunut ineqarfitsigut piginnaasaq annertusineqanngippat ingerlatat qaffannissaannut periarfissat akornuserneqassapput, taamaalillunilu siunissami ineeqqatigut annertuumik amigaateqartoqassalluni.

Aamma illoqarfimmi Piareersarfik ullumikkut ineeqqanik 60-inik peqarpoq ineeqqanillu suli 40-nik pisariaqartitsilluni.

Ilulissani perorsaanermut ilinniarfimmi kingullermi tigusermi ajoraluartumik qinnuteqartut piukunnaateqartut ilinniarfimmi tiguneqarsinnaagaluartut itigartinneqarsimapput.

Perorsaanermut ilinniarfik ullumikkut ilinniartunut ineqarfimmi 105-nik inissiaateqarpoq/ineeraateqarpoq. Perorsaanermut ilinniarfik ilisimatitsivoq ilinniartunut ineqarfinni inissianik immikkut ittumik pisariaqartitsillutik, tassa ilinniartut arlalissuit meeraqartarmata ilaginissaannulu periarfissaqarneq ajorlutik, ilinniarfik inissiamik naleqquttumik neqerooruteqarsinnaanngippat.

Narsami INULI ilinniartunut 75-inik ineeraateqarpoq ilinniartunit pikkorissartunillu atornerqartartut. INULI ilinniartunut ineeqqanik annertunerusumik pisariaqartitsinini hotellimi ineeqqanik attartornermigut ilinniartullu marlukkaartillugit ineqartinnerisigut matussuser tarpaa. Ukiup ingerlanerani annertunerusumik pisariaqartitsineq ineeqqanik 2-21-inut nikerartorujussuusarpoq pikkorissartut ilinniartullu ilinniarfimiittut amerlassusai apeqquaatillugit.

Maniitsoq aamma **Paamiut** ilinniartunut ineqarfitsigut ineeqqanik 63-inik aamma 68-inik inissaqartitsippat, ilutigisaanillu illoqarfinnit taakkunanit marlunnit naammattumik inissaqartitsillutik ilisimatitsisoqarluni.

Pisariaqartitsineruneq ataatsimut isigalugu

Tabel 2-mi ataaniittumi 2008-mi ilinniarfeqarfiit annertunerusumik pisariaqartitsinissamik nalunaa-ruteqarnerat aallaavigalugu illoqarfinni aalajangersimasuni ilinniartunut ineqarfinni pissutsit allaa-serineqarput. Taakku saniatigut ilinniartut ilinniartunut ineqarfinni inissaqartinneqanngitsut amerlassusii kiisalu suliffimmik misiliinermi inissat atornerqanngitsut ilanngunneqarput.

Tabel 2 August 2008-mi annertunerusumik pisariaqartitsinissaq

ILLOQARFIK	Maannakkut annertunerusumik pisariaqartitsineq		Maannakkut annertunerusumik pisariaqartitsineq piareersarfiit ilanngunnagit		Ilinniartut tiguneqartut ilinniartunut ineqarfinni ineqartinneqanngitsut	Suliffimmik sungiusarfissat atorneqanngitsut	
	ineeqqat inissiat		ineeqqat inissiat				
					Ilinniartut ilinniagaqarnerisuteqartut amerlassusii	Tamarmiusumik piginnaasamiit procentinngorlugu	
Nuuk	17	10	10	10	763	132%	357
Qaqortoq	120		110		252	104%	45
Aasiaat	28		16		18	9%	16
Sisimiut	90		50		56	17%	106
Ilulissat	0	25	0	10	46	32%	75
Narsaq	21		21		51*	74%	14

*Ilinniartut immiinerit immiinerit nikinganerannik tamanna siullermik pissuteqarpoq

”Maannakkut annertunerusumik ineqqanik pisariaqartitsineq” tassaavoq ilinniartut il.il. annertunerusumik pisariaqartitsinermiinnik nammineq naatsorsuinerat – ingerlatat aamma ilinniartut pilersaarutigisaattut ingerlataqarnerunissamut politikikkut akuerisat aallaavigalugit. Naatsorsuineq Piareersarfiit annertunerusumik pisariaqartitsinerat ilaatillugu ilaatinnagulu isumagineqarpoq.

Tulliusut tassaapput ”Ilinniartut tiguneqartut ilinniartunut ineqarfinni ineqartinneqanngitsut”, tassa ilinniartut ilai ilinniartunut ineqarfiit tamarmiusut ilinniartut amerlassusaannit tamarmiusunit ilanngaatigalugit – naatsorsuineq aamma procentinngorneqarpoq. Malugiuk amerlassutsit tamarmiusut tassaangimmat pisariaqartitsineq, tassa ilinniartorpasuit, tassunga ilanngullugu inuusuttut ilinniarnertuunngorniartut angerlarsimaffimmini najugaqartut, pinngitsooratik ilinniartunut ineqqamik pisinnaatitaangimmata. Taamaattumik taakku ilai pisinnaatitaasutut nassuiarneqarsinnaapput.

Tabel 2-mi talerpillermiippat HS Analysemi, ”Inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniartut suliffimmik sungiusarfissat” (2008) naapertorlugu suliffimmik sungiusarfissat atorneqanngitsut amerlassusii. Taanna ilanngunneqarpoq inissanut atorneqanngitsunut pissutaasoq pingarneq tassaasarmat illoqarfinni sungiusarfissalimmi ilinniartunut inissianik amigaateqartoqartarnera.

Suliffinnik sungiusartussanut ilinniartunut ineqqanik sanaartortoqassappat sianigineqassaaq ilinniartut ingerlatat annertusinissaannut ilinniartut ilinniartunut ineqarfiinut aamma aningaasaliisoqassamat assersuutigalugu sanaartornermut ilinniartut.

Annertunerusumik pisariaqartitsineq nassuiaraanni, angerlarsimaffimmi najugaqartut aamma suliffimmik sungiusartut ilinniartunut ineqqamik periarfissaqartillugit, taava erseqqissumik aalajangerneqassaaq taakku marluk assigiinngitsut akornanni inissat qanoq tullerriaarneqassanersut. Aaqqiisutissaq tassaasinnaavoq suliffinnik sungiusartut inissat aalajangersimasut salliutinneqassat, kiisalu ilinniartunut angerlarsimaffimmini najugaqartut taamatutaaq aalajangersimasunik amerlassusillit salliutinneqassat. Soorunami naatsorsuutigineqarpoq maannakkut pioreersuniit neqeroruteqartoqassanngitsaq.

Tabel 3-mi ataaniittumi illoqarfinni allani ilinniartunut ineqarfiit takuneqarput, 2007-ip qiteqqinnerani ineqqat tamarmiusut 242-iusut maannakkut atorfissaqartitsinermut naleqqiullugu naammallutik.

**Tabel 3 Maannakkut ilinniartunut ineqarfiit kiisalu illoqarfinni naammattumik inissaqartit-
sisuni siunissami inissaqartitsinissaq politikikkut akuerisaq**

ILLOQARFIK	2007	2008	2009	2010
Maniitsaq	63	63	79	79
Paamiut	68	68	68	68
Nanortalik	30	30	30	30
Qeqertarsuaq	0	0	0	0
Tasiilaq	31	44	57	57
Uummannaq	32	32	32	32
Upernavik	18	18	30	30
Qaanaaq	0	8	8	8
Katillugit	242	263	304	304

* Ilinniartunut ineqarfiit ataatsimut katinneri meeqqat atuarfiinut atuartunut angerlarsimaffiit ilanngunnagit

3. Illoqarfikkuutaartumik ilinniartunut ineqarfitsigut piginnaasaq pisariaqartitsinerlu

3.1. Nuuk

Nuuk Nunatsinni illoqarfimmi ilinniarfeqarfiusuni annersaalluni ilinniartunut ineqarfeqarfimmi annersaavoq, taamaalillunilu illoqarfimmi 2007-mi ineeqqat katillugit 580-iullutik. Ineeqqat 2008-imiit 615-inut 2010-milu 629-inut amerlineqassapput, tamatumunngalu pissutaavoq Hotel Nuup pisiarineqarnera, siunissami ilinniartunut ineqarfittut atorineqartussa. Illup ilaa napparsimasunut akunnit-tarfittut atorineqarmat Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup ineeqqaniit aninera naapertorlugu ilin-niartunut ineqarfiit ukiuni 2008-2012-mi amerliartussapput.

Tabel 4 Nuummi ilinniartunut ineqarfissiat

Nuuk	2007	2008	2009	2010
KAF (Piareersarfiit ilanngullugu)	465	500	500	500
GU	64	64	64	64
GU – inissiat attortortukkat	23	23	23	23
Kommuni	28	28	28	42
Katillugit	580	615	615	629

Nuummi ilinniartunut ineqarfimmi annertuumik inissaqaraluartoq ulaperuttulerfiup nalaani ilinniar-tunut ineqarfimmi amigaateqartoqartarpoq, piffissanili allani init ilai atorineqartaratik. Ulaperuttorne-rit nalaat tassaavoq ilinniarfiit aallartinneri. Ineeqqat atorineqarunnaarneq ajorput, tassa ineeqaraq atorineqarunnaartoq ilinniartunut Nuummi angerlarsimaffeqartunut neqeroorutigineqartarmat, ilin-niartunit illoqarfimmit allaneersunik ineeqqanik atorfissaqartitsisoqanngikkaangat.

Tabel 5 Nuummi ilinniartut tiguneqartut aamma ilinniartunut ineqarfissiat

Nuuk	1.8 2007-imi
Ilinniartut ilinniagaqarnersiuteqartut amerlas-susii	1355
Illoqarfimmi allaneersut ilinniartunut ineqar-fimmiittut	533
Illoqarfimmiut ilinniartunut ineqarfimmiittut	59
Ilinniartut ilinniartunut ineqarfimmi naju-gaqanngitsut	763

Soorlu tabel 5-imi takuneqarsinnaasoq 2007-imi ukiakkut ilinniartut ilinniagaqarnersiuteqartut 1.355-iusimapput, taakkunannga ilinniartut 753-it ilinniartunut ineqarfimmit atuisuunatik. Naatsor-suutigisariaqarpoq ilinniartut amerlanersaat Nuummi najugaqareersuussasut taamaattumillu ilinniar-tunut ineqarfimmit imaasiillaannaq pisinnaatitaaffeqarnatik.

KAF nalunaaruteqarsimavoq agguaqatigiissillugu ilinniartut Nuummeersut 30-it missaaniittut ilin-niartunut ineqarfimmit utaqqisut allattorsimaffianiittartut, Nuummili ilinniartorpassuit saaffigin-ninneq ajortut pissarsinissartik utaqqiisaaginnartuummat. Tamatuma saniatigut KAF isumaqarpoq maannakkut pisariaqartinneqartunit annersaasoq tassaasoq inissiat pingasunik initallit qulit, ilinniar-torpassuarnut meeralinnut (amerlanertigut kisermaanut). Tamanna naammassineqarsinnaappat KAF pisinnaatitaasunut tamanut ilinniarfissanut inissiat amerlaqataannik maannakkullu malittarisassat malillugit ilinniartunut ineeqqanik neqerooruteqarsinnaalissaaq, tassa ilinniartunut illoqarfimmit allaneersunut. Ullumikkut KAF ilaqutariinnut meeralinnut inissiat naammattut pissarsiariniarlugit INI-mi attartortariaqarpoq.

Kommuni aamma inissanik nutaanik 14-inik, 2010-mi atulersussamik, pilersitsinissaminut pilersaaruteqarpoq, taannalu atuartunut nunaqarfimmiuinnarnut atorneqartussaani.

Ilinniartunut ineqanngitsunut inissanik takuneqarsinnaanngitsumik pisariaqartitsisoqarpoq. Ilinniartut qassit, ilinniarnermi nalaani, ilinniartunut ineeqqamik pisariaqartitsinersut ullumikkut kisitsisaa-tigineqanngillat.

Immikkoortoq alla tassaavoq Nuummi Piareersarfiit, ilisimatitsippullu nammineq atugassaminnik ilinniartunut ineqarfinnik pisariaqartitsillutik, taamaalilluni ilinniartut nunaqarfimmiut ineqartillugit ilinniarnissaannut neqeroorfigineqarsinnaalerlutik. Illoqarfimmi Piareersarfiit naliliisimapput minnerpaamik ineeqqanik arfineq marlunnik pisariaqartitsisoqartoq. Nuummi Piareersarfinni ilinniartut KAF aqutugalugu ineeqqanik tunineqartarput, nalinginnaasumillu utaqqisut allattorsimaffiatigut pissarsisarlutik.

Taakku saniatigut GU ineeraateqarpoq attartortakkaminik, ilisimatitsillunilu ineeqqanik suliqulinik pisariaqartitsilluni.

Suliffimmik sungiusarnermi inissanik ajornartorsiuteqarneq

Sisimiuni Sanaartornermut Ilinniartut isumaqarpoq suliffimmik sungiusarnermi inissaqartuuppat ukiumut ilinniartunik 100-nik amerlanerusunik ilinniartut tiguisinnaagaluartoq. Ilutigisaanik ilinniartut oqarpoq ajornartorsiutip taassuma ilarujussua aqqinneqarsinnaagaluartoq Nuummi suliffimmik sungiusarnermi inissarpasuit atorneqaraluarpata, sinerissami illoqarfinnut allanut naleqqiullugu tamaana sanaartornikkut annertuumik ingerlatsisoqareemat. Ilinniartut ilisimalluinnarpaa maannakkorpiat Nuummi inuusuttuniit sanaartornermut taamatut annertutigisumik soqutiginnittoqanngimmat. Suliffimmik sungiusarnermi inissat atorneqanngitsut atorneqalernissaannut periarfissaasinnaasut ilaat tassaavoq suliffimmik sungiusarnerup nalaanni ilinniartunut ineeqqanik neqeroorfiginerisigut ilinniartut sinerissamiittut Nuummi suliffimmik sungiusarnissamik neqeroorteqarneq.

Nuuk ullumikkut suliffimmik sungiusartunut ininik akuerineqartunik 701-inik peqarpoq, taakunangalu taamaallaat 344-it oktober/november 2007-imi atorneqarlutik. Suliffimmik sungiusarnermi inissat taamatut amerlatigut atorneqannginnerinut assigiinngitsorpassuarnik peqquteqarsinnaavoq, soorlu illoqarfimmi naleqquttunik ilinniartussaqaannginneq imaluunniit ilinniartut toqqissisimanartunik inissaqaannginnerat inooqataanermilu atugassaqaannginnerat il.il. Pingaaruteqartut ilaat tassaavoq ilinniartut illoqarfimmi allaneersut ullumikkut Nuummi suliffimmik sungiusarfissamik periarfissaqaannginnerat nammineq inissaminnik pissarsisinnaanngikkunik, kapitali 4-miittut naap.

3.2. Qaqortoq

Qaqortup kommunia illoqarfiuvoq ilinniartut qaffariisigut GU, NI (Niuernermik Ilinniartut), Piareersarfiit kiisalu Sulisartut Højskolelunniit tassaniillutik. Sulisartut Højskolelunniit imminut pigisuvoq taamaattumillu inissanik naatsorsuinermi matumani ilaatinneqarnani. Ilinniartut sinnerisa ilinniartunut ineqarfiit ilinniartut atassuteqartut tamarmik immikkut aqutaraat, katillutillu 2007-imi ineeqqat 242-isimallutik. Ineeqqat ukiumiit ukiumut nikerartuupput, apeqqutaasarluni immikkut attartorneqartusarut suut periarfissaanersut. 2008-mi GU-mut atatillugu ineeqqat amerlassusiisigut qaffariarnermut pissutaavoq ineeqqanik 26-nik nutaanik sanaartorsimaneq, ilutigisaanilli maannakkut ineeqqatigut iluarsaassinerup kingunerisaanik 2009-mi inissat amerlassusiisigut ikileriartoqarluni.

Sulisartut Højskoliat ilinniartunut ineeqqanik 40-nik peqarpoq, taakkuli 2008-mi aamma 2009-mi utaqqiisaasumik efterskolimut atorneqartussaallutik ineeqqallu marluuttariangortinnerisigut ilinniartunut ineeqqanut 80-inut inissaqalersinnaalluni. Taakku saniatigut Sulisartut Højskoliat pikkorissartunut imaluunniit højskolertunut 51-inik ”inissiaateqarpoq”.

Tabel 6 Qaqortumi ilinniartunut ineqarfiit

Qaqortoq	2007	2008	2009	2010
Piareersarfiit	24	24	24	32
GU	67	93	83	83
NI	100	100	100	100
NI – attartukkat	51	37	37	37
Katillugit	242	254	244	252

Qaqortumi ilinniarfiit meeqqat atuarfianit anisussat marloriaammik amerlatigineri pissutigalugit 2008-mi pinartumik ajortorsiuteqarput. Pilersaarutaasimavoq Sulisartut Højskoliani ilinniartunut ineqarfinnik 40-nik attartortoqassasoq, taakkuli efterskolertussanut atorneqartussaammata ilinniartunut ineeqqanik 40-nik ilinniarfiit amigaateqarput. Ajornartorsiut taanna pinartoq Namminersornerrullutik Oqartussanit aaqqiiffiginiarneqarpoq, utaqqiisaasumik inissiat ”containerit” atorneqarniarmata, taakkulu tamatuma kingorna sumiiffinni allani atorneqarsinaassallutik, soorlu maannakkut ilinniartunut ineqarfiusut iluarsaanneqarnerinut atatillugu imaluunniit aatsitassarsiornermi.

Taamaatitsisartunut suliniuteqarneq ”ajoraluartumik” kinguneraa ilinniartunut inissat 40-it naammassangisut, sulilu ineeqqanik 25-it missaannik naatsorsuuteqarnissaq kommuni aamma INI A/S suleqatigalugit immikkut attartortoqarneratigut aaqqiiffiginiarneqarluni.

Qaqortumi maannakkut inissaqarneq ilinniartunut ineqarfinnik pisariaqartitsinermut matussusiisinaasimangilaq, tamannalu taamaatitsiinnartartut ikileriarnerisigut ajornerulersimalluni. Naak NI ilinniartunut ineqarfinnik pisariaqartitsinertik attartugaqarnikkut naammassisinnaagaluaaraat, soorlu tamanna tabel 6-mi takuneqarsinnaasoq. NI taamaalilluni ilisimatitsisimavoq ineeqqat 50-120-it akornanni pinartumik annertunerusumik pisariaqartitsilluni GU-mi inissat ilanngullugit. Meeqqat atuarfiani anisussat marloriaammik amerlanerunerinut pisariaqartitsineq matussuserniarlugu ineeqqat 50-120-it ilutigisaanillu attartortukkat akisuut atorunnaarsinneqarlutik. NI Qaqortup naatsorsuutigaa 2008-mi ukiakkut 220-nik ilinniartoqassalluni, taakkunanga 90 %-iisa missaat ilinniartunut ineqarfinniissallutik. Ilinniarfiup ilinniartunut ineqarfiit tassaa 137-it attartorneqartut ilanngullugit.

Taakku saniatigut Piareersarfiit aamma ineeqqanik 5-10-nik annertunerusumik pisariaqartitsissallutik nalunaaruteqarsimapput.

Tabel 7 Qaqortumi ilinniartut tiguneqartut aamma ilinniartunut ineqarfissiat

Qaqortoq	1.8 2007-imi
Ilinniartut ilinniagaqarnersiuteqartut amerlassusii	367
Illoqarfiup avataaneersut ilinniartunut ineqarfinniittut	105
Illoqarfimmiut ilinniartunut ineqarfinniittut	10
Ilinniartut ilinniartunut ineqarfeqanngitsut	252

Soorlu Tabel 7-mit takuneqarsinnaasoq 2007-mi ukiakkut ilinniartut 367-iusimapput, taakkunanga illoqarfiup avataaneersut ilinniartut 105-iusut ilinniartunut ineqarfimmik atuisuullutik.

Maannakkut Qaqortumi inissat ilinniartunut ineeqqanik pisariaqartitsinermit nalinginnaasumik matussusiinngillat, NI assersuutigalugu pisariaqartitsineq naammassiniarlugu arlalinnik attartugaqar-mat.

Taakku saniatigut Nuummi ajornartorsiutip assigisaa atuuppoq, ilinniartunut inissanik ersinngitsu-mik suli pisariaqartitsisoqarluni, tassa ilinniartut arlalissuit ilinniartunut ineqarfimmi inissaqanngit-sut ilinniartunut ineerassamut utaqqisut allassimaffianiimmata. Ilinniartut qassit ilinniartunut ineeq-qamik ilinniarnermi nalaanni pisariaqartitsinerannik kisitsisinik ullumikkut peqanngilaq ilinniartut utaqqisunut allattoqarsimaffinit takussutissat eqqaassanngikkaanni.

3.3. Aasiaat

Aasianni GU annertuumik inituvoq, tassa ilinniarnertuunngorniat illoqarfimmut nuuttarmata GU-mi atuarniarlutik. Ilinniarfimmut atasumik ilinniartunut ineqarfiit ullumikkut 156-iupput taakkulu sa-niatigut ilinniartut suli ineeqqanik 19-inik attartugaqarluni. Ineeqqanik suli 40-nik nutaanik sanaar-tortoqarnissaanik 2008-mi piareersimassussanik pilersaaruteqartoqarpoq, tamatumalu kingorna ilin-niartunut ineeqqat tamarmiusut 196-inik amerlisimassallutik. Naatsorsuutigineqarporli suli ineeqqa-nik 16-nik attartugaqarnissaq pisariaqarumaartoq.

Piareersarfiit Aasianni ilinniartunut ineeqqanik 29-nik peqarpoq namminerlu naliliisimalluni ineeq-qanut 12-nik suli pisariaqartitsisoqassasoq.

Tabel 8 Aasianni ilinniartunut ineqarfiit

Aasiaat	2007	2008	2009	2010
Piareersarfiit	29	29	29	29
GU	156	196	196	196
GU – attartukkat	19	16	16	16
Katillugit	204	241	241	241

Tabel 9-mi ataaniittumi takuneqarsinnaavoq ilinniarnertuunngorniat ilai qanoq amerlatigisut Aa-sianni GU-mi atuarniarlutik illoqarfinit allaneersut.

Tabel 9 Aasianni ilinniartut tiguneqartut aamma ilinniartunut ineqarfissiat

Aasiaat	1.8 2007
Ilinniartut ilinniagaqarnersitutteqartut amerlas-susaat	222
Illoqarfiup avataaneersut ilinniartunut ineqarfillit	195
Illoqarfimmiut ilinniartunut ineqarfillit	9
Ilinniartut ilinniartunut ineqarfeqanngitsut	18

Aasianni ilinniarnertup aallartinnerani ineeqqat tamarmik ator-neqartarput, ukiulli ingerlanerani ilin-niarfimmi taamaattitoqarnera apeqqutaatillugu inissanik ator-neqanngitsunik peqalersinnaalluni. Ineeqqat attartortak-kat atorunnaarneqassappata GU ineeqqanik suli 16-inik pisariaqartitsivoq.

Aasianni annertunerusumik pisariaqartitsinermit pissutaavoq allatigut illusimatitsinermit aningaa-sarpassuit ator-neqartarneri. Ilutigisaanillu inissiat attartorneqartut inoqataaneq eqqarsaatigalugu

naleqquttuunatik, tassa ilinniartorpassuit ilinniakkerineq, allanik nereqateqarneq ilaalu ilanngulluit avataaniittutut misigisarmata, tamakku ilinniartunut inissiaqarfinni angisuuni ingerlanneqartarmata.

3.4. Sisimiut

Sanaartornermut Ilinniarfik Sisimiuniippoq, ilinniarfillu ullumikkut ilinniartunut ineeqqanik 275-inik peqarluni, allilerisoqarnissaanullu pilersaaruteqartoqanngikkallarluni. Ilinniarfiup maannakkut ingerlataanut naleqqiullugit inissat 275-it naammapput.

Illoqarfimmi Piareersarfiit ullumikkut ineeqqanik 60-inik peqarpoq, Sisimiuniillu ilinniartunut ineeqartitsinissamut ineeqqanik 40-nik sulii kissaateqarluni.

Tabel 10 Sisimiuni ilinniartunut ineqarfiit

Sisimiut	2007	2008	2009	2010
Piareersarfiit	60	60	60	60
Sanaartornermut Ilinniarfik	275	275	275	275
Katillugit	335	335	335	335

Maannakkut ingerlatani Sanaartornermut Ilinniarfik ilinniarnert aallartinnerini annerusumik inissaqartitsivoq, oqaatigineqassaarli Sanaartornermut Ilinniarfik assersuutigalugu GU-mut naleqqiullugu ilinniarfimmittartut piffissami allami ingerlanneqartarmata.

Tabel 11 Sisimiunmi ilinniartut tiguneqartut aamma ilinniartunut ineqarfissiat

Sisimiut	1.8 2007
Ilinniartut ilinniagaqarnerisuteqartut amerlasusii	391
Illoqarfiup avataaneersut ilinniartunut ineqarfeqartut	275
Illoqarfimmiut ilinniartunut ineqarfeqartut	60
Ilinniartut ilinniartunut ineqarfqanngitsut	56

Erseqqissumik naatsorsorneqarsimangillat qanoq amerlatigut illoqarfiup avataaneersuunersut imaluunniit illoqarfimmeersuunersut

Sisimiuniippoq Oqaatsinik Pikkorissarfik, oqaatsitigut pikkorissarnissamik neqerooruteqartartoq aamma nutserisunik ilinniartitsisartoq. Ilinniagaqartut ilinniagaqarnermi nalaani ilinniartunut ineqarfimmik pisariaqartitsisut Sanaartornermut Ilinniarfik aqutigalugu ineeqqanik neqeroorfineqartarput. Ilinniarfiup aamma ilisimatitsissutigaa sanaartornermut ilinniagaqarnermit allaanersunit Sisimiuni suliffimmik sungiusartunik ilinniartunik maannakkut illusimatitaqarlutik.

Aatsitassarsiornermut siunissami annertuumik naatsorsuutigisaqarneq kiisalu siunissami sanaartornermut annertuumik aningaasaliinissat kingunerisaannik ilinniarfimmi ingerlatat annertuumik annerusineqarnissaannik pilersaaruteqartoqarpoq. Ilinniarfimmi pisortaq naliliivoq ingerlatassatut pilersaarutaasut tamarmik aallartinneqassappata ineeqqanik sulii 90-inik siunissami pisariaqartitsisoqarumaartoq.

2008-mi Entreprenørinut Aatsitassarsiornermullu ilinniarfiup pilersinneqarnissaa aallartinneqassaaq naatsorsuutigineqarlunilu 2009-mi naammassineqassasoq. Ilutigisaanik Sanaartornermut Ilinniarfimmitt naatsorsuutigineqarluni ukiuni aggersuni ingerlatat annertusineqassasut, assersuutigalugu ukiumit atuarfusumit 2008/2009-miit HTX-ertut immikkut allat aallartittussat naatsorsuutigine-

qarlutik. Aamma entreprenørit aatsitassarsiornerillu iluini ingerlatat annertusisussat ilanngunneqassapput naatsorsuutigineqarluni (ilinniarfimmi) atuaqatigiit 4-5-nik ilasisoqassasoq. Ilinniarfik naliivoq illoqarfimmi siunissami ingerlatassatut pilersaarutigineqartuni ineeqqat 90-it amigaataalerumaartut, Ilinniarnertuunngorniarnermilu atuaqatigiit amerlanerusut aallartinneqassappata tamanna ilinniartunut ineeqqanik ininillu atuartitsiviusussanik amerlanerusunik suli allilerinissamik pisariaqartitsissalluni.

Ilinniarfik ilisimatitsivoq sanaartornermi teknikeritut ilinniartitaaneq pilersaarutinit peerneqarsimasooq. Ilinniartitaaneq aallarteqqinneqassappat tamanna annertunerusumik inissaqarnissamik pisariaqartitsissaaq – ilinniartunut ineqarfinnik ininillu atuartitsivissanik.

Ilinniartunut ineqarfiit annertusineqanngippata annertunerusumik ingerlataqarnissamut periarfissanik tamanna akornusiissaaq, taamaalillunilu siunissami ineeqqatigut annertuumik amigaateqartoqassalluni.

”Inuusutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniarfinni suliffimmik sungiusarfissat” HS Analyse-mit suliarineqartoq naapertorlugu Sisimiuni suliffinnik sungiusarnermi inissat 106-it atorneqanngillat, taamatullu pilersaarutaasumik ingerlataqarnissaaq Sisimiuni ilinniartunut ineeqqanik naammattunik pilersitsinermik kinguneqarumaartoq qularnarluni. Imaassinnaavoq illoqarfimmi allani annertuumik sanaartorfiusuni aamma ilinniartunut suliffimmik sungiusarfissanik pissarsiffiusinnaasuni ilinniartunut inissianik pilersitsinissaaq pisariaqarumaartoq, Nuuk immikkoortoq naapertorlugu.

3.5. Ilulissat

Illoqarfimmi ilinniarfeqarfiit annersaat tassaavoq Perorsaarnermik Ilinniarfik, PI, ullumikkut ilinniartunut 105-inik ineeraateqartoq. Illoqarfimmi inuusutissarsiornermut ilinniarfik ”Sillit” 40-inik ineeraateqarpoq.

Tabel 12 Ilulissani ilinniartunut ineqarfiit

Ilulissat	2007	2008	2009	2010
Piareersarfiit ”Sillit”	38	38	38	38
Piareersarfiit – attartukkat	2	2	2	2
PI/SPS	105	105	105	105
Katillugit	145	145	145	145

Allakkiap matuma piareersarneranut ilinniartut illoqarfiup avataaneersut aamma illoqarfimmiut qassit ilinniartunut ineqarfeqartut qassiunerat pillugu ilisimatinneqarsimangilagut. 30. september 2007-imili ilinniartut tiguneqartut 191-iusimapput.

Ilinniarfimmi ukiumi siullermi ilinniartussanik kingullermik tigusinermi ajoraluartumik qinnuteqartut piukkunnaateqartut, ilinniarfimmi ilinniartoqarnissamut tiguneqarsinnaasut amerlaqataat itigartinneqarsimapput.

PI ullumikkut ilinniartunut inissat tassaapput ilinniartunut inissiat 37-it, taakkunannga 36-it inissiaallutik marlunnik initallit inissiarlu ataaseq pingasunik initaqlarluni. Taakku saniatigut ilinniartunut ineeqqat 68-iupput, tassa katillugit ilinniartunut inissiat/ineeqqat 105-it.

Tabel 13 Ilulissani ilinniartut tiguneqartut aamma ilinniartunut ineqarfissiat

Ilulissat	1.8 2007-imi
Ilinniartut ilinniagaqarnersiuteqartut amerlasusii	191
Illoqarfiup avataaneersut ilinniartunut ineqarfeqartut	105*
Illoqarfimmeersut ilinniartunut ineqarfeqartut	40
Ilinniartut ilinniartunut ineqarfeqanngitsut	46

* Erseqqissumik naatsorsorneqarsimangillat qanoq amerlatigut illoqarfiup avataaneersuunersut imaluunniit illoqarfimmeersuunersut

Ilinniartitaanikkut ingerlatat annertusineqanngikkaluartut sulii ilinniartunut inissianik annertunerumik pisariaqartitsisoqarpoq.

Sillit (Piareersarfiit) nalunaaruteqarput ilinniartunut inissianik 15-inik immikkut pisariaqartitsillutik, isumaqarlutillu ilinniartunut inissiat amerlineqarnerisigut ilinniagaqartut amerlineqarsinnaassasut.

Ilinniarfiup tamarmiusup ilinniartunullu ineqarfiit ilanngullugit allineqarnissaat pillugu KIIN-imut qinnuteqaammik Perorsaanermik Ilinniarfik nassiussimavoq. Ingerlatat annertusineqarnissaat apeq qutaatillugu ilinniartunut ineeqqanik sulii 32-nik aamma ilinniartunut inissianik sulii 33-nik pisariaqartitsisoqassaaq. Tassani suliffimmik misiliinerup nalaa ilanngunneqanngilaq, tassani naatsorsuutigineqarsinnaalluni sulii inissianik 8-nik ineeqqanillu 8-nik sulii pisariaqartitsisoqassasoq. Maanakkut ilinniagaqartut arlallit arlalinnik meeraqarneri pingaaruteqarpoq isiginiassallugu, taamaattumillu aamma inissianik pingasunik initalinnik aamma inissianik sisamanik initalinnik neqerooruteqarnissaq pisariaqartussaalluni.

3.6. Maniitsoq

Ilinniarfik ATI Maniitsumiippiq ullumikkullu ilinniartunut ineeqqanik 47-nik peqarluni, taakkunannga ineeqqat pingasut attartugaallutik. Piareersarfiit ullumikkut ilinniartunut 16-inik ineeraateqarpoq 2009-miilli taakku 32-inut amerlineqartussaallutik.

Tabel 14 Maniitsumi ilinniartunut ineqarfiit

Maniitsoq	2007	2008	2009	2010
Piareersarfiit	16	19	32	32
ATI	44	44	44	44
ATI – init attartukkat	3	3	3	3
Katillugit	63	66	79	79

2007-mi atuarnep aallartinnerani ilinniarfik ilinniartunut ineeqqanik atorneqanngitsunik peqarpoq, oqaatigineqassarli ukiuni aallartiffiusuni allani inissat tamarmik atorneqartarsimmata. Inissat attartorneqartut qularnanngitsumik ilinniartunut meeraqartunut atortinneqarput.

Tabel 15 Maniitsumi ilinniartut tiguneqartut aamma ilinniartunut ineqarfissiat

Maniitsoq	1.8 2007-imi
Ilinniartut ilinniagaqarnersiuteqartut amerlasusii	50
Illoqarfiup avataaneersut ilinniartunut ineqarfeqartut	44
Illoqarfimmeersut ilinniartunut ineqarfeqartut	4
Ilinniartut ilinniartunut ineqarfeqanngitsut	2

2007-imi ilinniarfiup aallartinnerani ilinniartut ingerlataqartut katillugit 68-it ilinniartunut ineqarfeqanngillat. Ilinniarfiit marluullutik oqaatigisimavaat maannakkut ingerlatani annertunerusumik pisariaqartitsisoqanngitsoq.

3.7. Paamiut

Imarsiornermut Ilinniarfik Paamiuni inissisimavoq, ilinniarfillu ullumikkut ilinniartunut 68-inik ineeraateqarluni, taakunannga inissiat qulingiluat INI-mit attartorneqarlutik.

Tabel 16 Paamiuni ilinniartunut ineqarfiit

Paamiut	2007	2008	2009	2010
Imarsiornermut Ilinniarfik	59	59	59	59
Imarsiornermut Ilinniarfik – init attartukkat	9	9	9	9
Katillugit	68	68	68	68

2007-mi ilinniarnepup aallartinnerani ilinniarfik ilinniartunik 54-inik tigusaqarpoq, tamannalu ilinniartunut ineqarnermut tamarmiusumit annikinnerulluni.

Tabel 17 Paamiuni ilinniartut tiguneqartut aamma ilinniartunut ineqarfissiat

Paamiut	1.8 2007-imi
Ilinniartut ilinniagaqarnersiuteqartut amerlasusii	34
Illoqarfiup avataaneersut ilinniartunut ineqarfeqartut	20
Illoqarfimmeersut ilinniartunut ineqarfeqartut	2
Ilinniartut ilinniartunut ineqarfeqanngitsut	12

Imarsiornermut Ilinniarfimmit oqaatigineqarpoq maannakkut ingerlataqarnermi ilinniartunut ineqqanik ameranerusunik pisariaqartitsisoqanngitsoq.

3.8. Narsaq

INUILI Narsami inissisimavoq inuussutissalerinerup iluani ilinniarnernut tunngasuulluni.

Tabel 18 Narsami ilinniartunut ineqarfiit

Narsaq	2007	2008	2009	2010
Inuili	75	75	75	75
Katillugit	75	75	75	75

Ilinniartut ilinniagaqarnersiuteqartut 123-iupput taakkulu amerlanersaat ilinniartunut ineqarfimmiillutik. Ilinniartunut 75-inut ineqarfissaqarluni INUILI nikingasunik ilinniarfimiititsisarpoq, taamaalilluni inissat pitsaanerpaamik atornerarlutik. Ilinniarfimmi ingerlatat saniatigut ukiut tamaasa INUILI pikkorissartitsinernik neqerooruteqartarpoq, aamma ilinniartunut ineqarfinni illusimatinneqartartunik, tamanna ajornanngikkaangat. INUILI-p annerusunerusumik pisariaqartitsinertik matususertarpaat, ilaatigut hotellimi ineeqqanik attartornermigut, ilaatigullu ilinniartut marlukkaartillugit ineeqqani najugaqartinnerisigut, tamannalu amerlasuutigut taamaatitsiinnarnermut peqqutitut atornerqartarsimalluni.

Ukiup ingerlanerani annertunerusumik pisariaqartitsineq ineeqqanik 2-21-inut nikerartorujussuuvoq pikkorissartut aamma ilinniartut ilinniarfimiittut amerlassusaat apequtaasarlutik.

Tabel 19 Narsami ilinniartut tigunegartut aamma ilinniartunut ineqarfissiat

Narsaq	1.8 2007-imi
Ilinniartut ilinniagaqarnersiuteqartut amerlasusii	123
Illoqarfiup avataaneersut ilinniartunut ineqarfeqartut	70
Illoqarfimmeersut ilinniartunut ineqarfeqartut	2
Ilinniartut ilinniartunut ineqarfeqanngitsut*	51

* ilinniartut ataatsikkoorlutik ilinniarfimmiippata.

1.8. 2007-imi iliniartorpassuit ilinniartunut ineqarfeqanngitsut eqqunngitsumik takutitsipput, tassa ilinniartumiit ilinniartumut piffissaq ilinniarfimmiinneq assigiinngitsuummat, taamaalillunilu ilinniartut tamarmik ataatsikkoorlutik ilinniarfimiittaratik. 1.8. 2007-imi ilinniartunut ineqarfeqanngitsut 51-iusut amerlanersaat ilinniarfimiilernerminni qularnanngitsumik ilinniartunut ineqarfimmi inissaqassapput.

Ilinniartunut suliffimmi misiliinermi inissanik amigaateqarneq pissutigallugu ilinniarfimmi suliffimmiik sungiusarfissamik ilinniarfik neqerooruteqartarpoq. Suliffimmik sungiusartut taamaalillutik ilinniarnep aamma suliffimmik sungiusarnerup nalaani ilinniartunut ineqarfimmi najugaqartarput.

3.9. Illoqarfiit allat

Tabel 20 Illoqarfimmi allani ilinniartunut ineqarfiit

	2007	2008	2009	2010	Nassuiaatit
Nanortalik Piareersarfiit	30	30	30	30	August 2008-mi naammassineqartussat ineeqqat 12-it ilanngullugit
Qeqertarsuaq Piareersarfiit	0	0	0	0	
Tasiilaq Piareersarfiit	31	44	57	57	08-mi aamma 09-mi allilerisoqassaaq
Uummannaq Piareersarfiit	32	32	32	32	
Upernavik Piareersarfiit	18	18	30	30	2007-08-mi inissat 10 attartorneqarput
Qaanaaq Piareersarfiit	0	8	8	8	Naatsorsuutigineqarpoq april 08-mi naammassineqassasoq
Katillugit	111	132	157	157	

Illoqarfiit allat anginerusunik ilinniarfeqanngillat taamaalillutillu ilinniartunut ineqarfinnik annertunerusunik pisariaqartitsinatik. Tassani oqaatigineqassaaq illoqarfiit taakku tamarmik suliffimmik sungiusarnermi inissanik akuerineqartunik atorineqanngitsunik peqarmata, tabelli ataaniittoq takujuk.

4. Suliffimmik sungiusarnermi inissat

Ilinniartunut suliffimmik sungiusartunut ilinniartunut ineqarfissamik annertuumik atorfissaqartitsisoqarpoq, taakkulu ullumikkut ilinniartunut ineqarfinnik pisinnaatitaaffeqarnatik, ”*Inuussutissarsiu-tinut tunngaviusumik ilinniarfinni suliffimmik sungiusarfissat*” HS Analyse-meersoq naapertorlugu. Tassa imaappoq misissuineri matumani eqqartorneqanngitsumik annertuumik atorfissaqartitsisoqarpoq, suliatigullu ilinniagaqarsimasut amerlanersaasa ilinniagaqannginnerannut pissutaasoq tassaasarluni inissianik amigaateqarneq.

Tabel 21 ”Inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniarfinni suliffimmik sungiusarfissat” HS Analyse malillugu 2007-mi ukiakkut suliffimmik misiliiffissat akuerineqartut atorneqanngitsullu

	SAN	SAV	TNI	PI	INUILI	Inissat akuerineqartut katillugit	Inissat atorneqartut
Nanortalik	8	10	33	0	2	53	24
Qaqortoq	27	30	61	8	32	158	85
Narsaq	4	28	21	4	29	86	36
Ivittuut		2				2	
Paamiut	14	11	27	0	7	59	20
Nuuk	128	179	230	48	116	701	344
Maniitsoq	14	20	49	14	25	122	60
Sisimiut	69	62	94	11	66	302	196
Kangaatsiaq	0	1	9	2	1	13	9
Aasiaat	10	29	24	4	24	91	45
Qasigiannugit	6	5	13	4	9	37	20
Ilulissat	30	46	54	22	68	220	105
Qeqertarsuaq	4	2	9	2	0	17	9
Uummannaq	4	6	16	7	12	45	29
Upernavik	2	6	15	1	11	35	15
Qaanaaq	2	3	6	0	1	12	4
Ammassalik	12	22	41	8	18	101	35
Illoqqortoormiut	2	3	7	0	0	12	8
Pituffik	2	15	2	0	9	28	12
Inissat katillugit	338	480	711	135	430	2094	1056

Tabellimit qulaaniittumik takuneqarsinnaavoq illoqarfiit ilinniarfeqarfiusut aamma suliffimmik sungiusarfissamik atorneqanngitsunik arlalinnik peqarfiusut ilinniartunik illoqarfiup avataaneersut iluaqutigalugit atorneqalersinnaagaluartut. Tamanna maannakkut ilinniartunut ineqarfiit tamakkii-sumik atorneqarnissaannik illoqarfinnilu amerlanerni piginnaasap annertusineqarnissaanik pisariaqartitsissaaq.

Pingaartumik illoqarfinni mikinerusuni aamma nunaqarfinni suliffimmik sungiusarfissamik nasaarniarneq ajornakusoortuuvoq, ilaatigut suliffeqarfiit, pisortat suliffiutaat allaffiillu amerlann-gimmata, ilaatigullu taakku allanut naleqqiullutik ilinniarsimasunik ikitsuinnarnik sulisoqarmata, aamma Sanaartornermut aamma Savimilerinermut tunngasut eqqarsaatigalugit iliniartumut tamati-goortumik ataavartumillu ilikkartitsinissamik neqeroornissamik ajornartorsiuteqaramik. Ilutigisaa-nik illoqarfinni angisuuni suliffimmik sungiusarfissarpasuit atorneqalersinnaagaluarput piukkun-naateqartunik qinnuteqartoqarsinnaappat. Ilinniartut illoqarfinnit allaneersut illoqarfinni angineru-

sunilinniartunut ineqarfinnik neqerooruteqarnikkut inuusuttut nuttarsinnaanerat annertusineqarsinnaagaluarpat suliffimmik sungiusarfissanik pissarsiniarneq annertuumik pitsaanerulissagaluarpoq.

Ilinniartup ilinniarnerminnik naammassisaqarsinnaaneranik periarfissat nalinginnaasumik pitsaanerulersissinniarlugit aamma ilinniartunut nammineq illoqarfinnini najugaqartunut ilinniartunut ineqarfinnik neqerooruteqarsinnaaneq aamma iluanaarutaassagaluarpoq. Angerlarsimaffimmi inooqataanikkut inissaqarnikkullu akornartorsiutit kingunerisinnaavaat ilinniakkerinnginnerit amigartumillu sininnerit inuusuttup ilinniarnini tamakkerlugu naammassinissaanut perarfissamik ajornerulersitsisarput.